

vigtigt, at denne dobbelte Bestemmelse indskræpkes. Det er netop disse to Dele, som efter min Mening Menighedsraadet skal være. Det skal derved afgive et nyt Forbindelsesled mellem Præst og Menighed, ved at Præsten gennem Forhandlingerne med Menighedsraadet skal komme til at virke ind paa Menigheden, og Menigheden igennem Menighedsraadet kan komme til at indvirke paa Præsten. Naar der er sagt, at det bør understøtte Præsten i at bortfjerne Hindringer for Guds Ords Fremgang, har man sat disse Ord istedetfor Lovudkastets, at de Eldeste skulde, hvis Præsten ønskede det, understøtte ham i hans Sjælesørgergerning, fordi man havde til Hensigt at tilkjendegive, at Understøttelsen skulde hvedes mere med Hensyn til hans udadgaaende end indadgaaende Virksomhed. Sjælesørgerembedet vilde man forbeholde Præsten alene. Ved at sige: „bortfjerne Hindringer for Guds Ords Fremgang“ har man mere sigtet til det Udvoortes, og ved at sætte: „Menighedsraadet“ og ikke „Menighedsraadets Medlemmer“ har man tænkt sig en samlet Virksomhed af hele Menighedsraadet, at det f. Ex. kunde udstede Formaningskrivelser til Menigheden med Hensyn til Kirkegang, Helligdagsarbejde og upassende Helligdagsforlystelser o. s. v. At der staaer: „andrage Menighedens Nøkker, Begjæringer og Anker for Præsten eller hans kirkelige Foresatte“ er af stor Vigtighed. Det er netop det, der nu mangler, at Præsten ikke faaer Menighedens Stemme at høre, at han ikke faaer at vide, hvad det er, man savner hos ham. Dette faaer nu Menighedsraadet Leilighed til at tilkjendegive ham; ved Forhandlingerne med dette kunde det da bringes klart frem, om Præsten har Ret i sin Fremgangsmaade eller ei, og naar det kommer saaledes frem, kunde han rette den, hvis han havde feilet, eller Menigheden kunde overbevises om sin Feiltagelse. § 17 om Legater, med Hensyn til hvilke Udvalget ønsker udtalt, at det forbeholdes Vedkommende at faae Sagens retlige Side afgjort ved Domstolene, troer jeg, at den høitærede Minister har opfattet altfor indskrænket. Han opfattede den, som om der kun var Spørgsmaal om Kontrovers mellem det tvungne og frie Fattigvæsen, og derfor syntes det ham, at Ministeriets Afgjørelse maatte være tilstræk-

kelig. Men der kan gives mange „til Bedste for Sognets Fattige stiftede Legater“, som ikke ere lagte ind under det tvungne Fattigvæsen. Legator kan have bestemt, at Bestyrelsen skal være en ganske anden, f. Ex. de tilkommende Besiddere af den Hovedgaard eller det Stamhuus, hvorfra Legatet er stiftet. Nu var det just vor Mening, at naar Legatets Dporetter forbeholdt Bestyrelsen deraf for saadanne bestemte Personer, skulde det staae disse aabent, hvis Ministeriet vilde henlægge Bestyrelsen til den frie Fattigkasse, at faae Sagens retlige Side afgjort ved Domstolene. Hvad angaaer § 21, er der vel ikke nogen stor Udsigt til at opretholde denne Paragraph, som ikke alene Udvalgets Fleertal har udtalt sig imod, men som Ministeren næsten har opgivet. Da jeg imidlertid er overbevist om, at denne Paragraph har den fuldstændigste Ret til at medhøre til en Menighedsraadslov, skal jeg selv om mine Ord maatte være spildte, udtale et Forsvar for den. Det bør vist bestandig være en saare sjelden Begivenhed, at Nogen, som henhører til vor Folkekirke, udelukkes fra Nadverens Nidbelse, hvorved jeg ikke forstaaer, at Præsten raader ham til at holde sig derfra, men at Præsten reentud forbyder ham Deeltagelsen. Det maa være en overordentlig sjelden Sag; thi det er et overordentlig stort Herredømme, Præsten derved udøver over sit Medmenneske, et overordentlig stort Herredømme, den ene Synder derved paatager sig overfor den anden; det er et saare stort Gode, Præsten vover at formene En af sin Menighed; men at det dog maa kunne skee, grunder sig saavel paa den hellige Skrift som ogsaa paa vor Kirkes Være og ældgamle Vedtægt. Altsaa det kan skee; men det bør skee høist sjældent. Nu er det ifølge de strengere Anskuelser, som i vore Dage gjøre sig gjældende hos mange Præster, at forubsee, at en saadan Udelukkelse for Fremtiden uden Tvivl noget hyppigere end forhen vil blive foretagen, og derfor betragter jeg det som et Bærn for Menighedsmedlemmerne, at Præsten ikke skal kunne foretage sig et saadant Skridt alene med sine høieste Foresattes Samtykke, men at Menighedsraadet ogsaa skal høres. Han skal altsaa forelægge det for Menighedsraadet, dette skal